

Dü?me Yönünden Ev içi Güvenlik Ko?ullar? De?erlendirme Formu (DEGKDF)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dü?me Yönünden Ev içi Güvenlik Ko?ullar? De?erlendirme Formu (DEGKDF)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20267>

Özet

Dü?me Yönünden Ev içi Güvenlik Ko?ullar? De?erlendirme Formu (DEGKDF), özellikle ya?lı bireylerin ev ortamlar?nda kar??la?t?klar? dü?me riski ta??yan çevresel tehlikeleri sistematik olarak belirlemek amacıyla geli?tirilmiş bir ölçektir. Ölçek, evdeki farklı alanlardaki (oturma odas?, mutfak, banyo/tuvalet, yatak odas?, merdivenler ve koridor) güvenlik ko?ullar?n? de?erlendirir.

Dikotom (Evet/Hayır) format?nda hazırlanan bu form, toplam 41 maddeden oluşmaktadır. Dü?me riski de?erlendirmesinde profesyonellere objektif bir araç sunarak, riskli durumlar?n tespit edilmesine ve gerekli ev adaptasyonlar?n?n planlanmasına yardımcı olmay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Dü?me riski, ev güvenliği, geriatri, ya?lılık, çevresel tehlike, ev içi güvenlik, DEGKDF, dü?me.

Yazarlar

Belgin Akın, Nevin Lök

Amaç

DEGKDF'nin temel amacı, ya?lı bireylerin yaşam alanları olan evlerdeki dü?meye neden olabilecek potansiyel tehlikeleri ve güvensiz ko?ullar? standartla?tırılmış bir yöntemle tespit etmektir. Ölçek, özellikle hemşirelik ve geriatri alanında çalışan uzmanların, ya?lıların ev ortam?n? hızlı ve kapsamlı bir şekilde inceleyerek, önleyici müdahaleler geliştirmesine olanak tanımak üzere tasarlanmıştır.

Bu de?erlendirme formu, evdeki zeminler, aydınlatma, eşyaların yerleşimi, tutunma yerleri ve merdiven yapısı gibi kritik güvenlik faktörlerini ölçerek, bireyin evde geçirdiği zaman dilimindeki kaza riskini minimuma indirmeye yönelik stratejiler oluşturulmasına bilimsel bir temel sağlar.

Yapı

DEGKDF, çevresel tehlikelerin çok boyutlu yapısını ölçen bir araçtır. Ölçeğin yapısı, ev içindeki farklı fiziksel alanlara göre alt boyutlara ayrılmıştır. Bu yapı, psikolojik bir faktörden ziyade, somut ve gözlemlenebilir yapı geçerliliği unsurlarını temsil eder.

Form, toplam 41 maddesiyle altı ana çevresel alana odaklanmaktadır. Bu sistematik ayrım, de?erlendirmenin bütüncül ve eksiksiz olması sağlamaktadır. Ölçülen bu alt yapılar şunlardır:

Oturma Odası

Mutfak

Yatak Odas?
Banyo/Tuvalet
Merdivenler
Koridor

Geçerlik

DEGKDF'nin geçerlili?ine yönelik çal??malar, hem içerik geçerlili?ini (content validity) hem de yap? geçerlili?ini (construct validity) kapsam??t?r. ?çerik geçerlili?i, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla konu alan?nda yetkin uzman ki?ilerin görüşlerine ba?vurularak sa?lanm??t?r.

Yap? geçerlili?i ise, ölçe?in teorik yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini incelemek için "bilinen grup geçerlili?i" yöntemi kullan?larak analiz edilmi?tir. Bu analizde, dü?me riski yüksek olan gruplar?n, risk düzeyi dü?ük olan gruplara k?yasla ev güvenlik ko?ullar? aç?s?ndan anlaml? farkl?l?klar gösterip göstermedi?i incelenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?inin (Reliability) de?erlendirilmesi için iki temel yöntem kullan?lm??t?r: iç tutarl?l?k ve görüşmeciler aras? güvenilirlik. Formun dikotom (evet/hay?r) yap?s? nedeniyle iç tutarl?l?k (internal consistency) katsay?s?, bu tür ölçekler için uygun olan Kuder-Richardson formül 21 (KR-21) kullan?larak hesaplanm??t?r.

Görüşmeciler aras? güvenilirlik, birden fazla gözlemcinin ayn? ortam? de?erlendirdi?inde sonuçlar?n ne kadar tutarl? oldu?unu belirlemek amac?yla incelenmi?tir. Bu analizin gerçekleştirilmesinde, gözlemciler aras?ndaki uyumu ölçmek için güçlü bir istatistiksel yöntem olan Kappa analizinden yararlan?lm??t?r. Yüksek Kappa de?erleri, farkl? görüşmecilerin de?erlendirmelerinin yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Faktör Analizi

DEGKDF'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçe?in maddelerinin da??l?m? ve yap?sal bütünlü?ü, ev içindeki fiziksel alanlara göre do?al olarak belirlenmi?tir. Bu ba?lamda, ölçek maddeleri 6 belirgin alana ayr?lm??t?r. Bu yap?sal ayr?m, çevresel risk faktörlerinin ölçülmesinde mant?ksal bir temel olu?turmaktadır.

Her ne kadar klasik psikometrik faktör analizi (Aç?klay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) sonuçlar? kaynakta detayl? olarak belirtilmese de, 41 maddenin 6 farkl? alana (faktöre) ayr?lmas?, ölçe?in çevresel tehlikeleri mekânsal olarak ayr??t?r?lm?? alt yap?lar halinde inceledi?ini göstermektedir. Bu alt yap?lar, oturma odas? (7 madde), mutfak (6 madde), yatak odas? (7

madde), banyo/tuvalet (9 madde), merdivenler (10 madde) ve koridor (4 madde) olarak tan?mlanm??t?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental)

Format: Gözlem Formu ve Kontrol Listesi

Language Available: Türkçe

Population Group: Ya?l? Bireyler ve Geriatrik Hastalar

Age Group: Genellikle 65 ya? ve üzeri bireyler

Population Details: Ya?l? bireylerin ya?ad??? ev ortamlar?n?n güvenlik ko?ullar?n?n de?erlendirilmesi hedeflenmi?tir.

Test Methodology: Görü?meciler taraf?ndan ev ortam?n?n yerinde gözlemlenmesi ve maddelerin dikotom (?kili: Evet/Hay?) formatta i?aretlenmesi.

Anahtar Kelimeler

KR-21, ?ç tutarl?l?k, Kappa analizi, Geçerlik, Güvenilirlik, Bilinen grup geçerlili?i, Dikotom.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: akin.belgin@gmail.com

Correspondence Address: Belgin Ak?n (sorumlu yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

DEGKDF, 2012 y?l?nda yay?mlanan akademik çal??ma ile tan?t?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Belgin Ak?n ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: akin.belgin@gmail.com.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu ve Word belgesi a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

PDF indirme ba?lant?s?: [dusme-yanunden-ev-ici-guvenlik-kosullari-degerlendirme-formu-degkdf-toad.pdf](#)

Word belgesi indirme ba?lant?s?: [dusme-yonunden-ev-ici-guvenlik-kosullari-degerlendirme-formu-degkdf-toad.doc](#)

Kaynaklar

Ak?n, B. ve Lök, N. (2012). Ya?l?larda dü?me yönünden ev içi çevre özellikleri de?erlendirme formunun geçerlilik ve güvenilirli?i. *Akademik Geriatri Dergisi*, 4(3), 141-151.

Dü?me Yönünden Ev içi Güvenlik Ko?ullar? De?erlendirme Formu (DEGKDF) Maddeleri

Form toplam 41 sorudan olu?makta ve bunlar?n alanlara da??l?m?;

Oturma odas?: 7 soru

Mutfak: 6 soru

Yatak odas?: 7 soru

Banyo/Tuvalet: 9 soru

Merdivenler: 10 soru

Koridor: 4 soru

?eklindedir. Ölçek, ikili (Dikotom) derecelendirme sistemiyle puanlanmaktadır.